

Αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου: Λόγος στην Κυριακή του εκ γενετής Τυφλού

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

«Καί διερχόμενος ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καί ῥώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταί του, λέγοντες· Διδάσκαλε, ποῖος ἤμαρτεν, αὐτός ἢ οἱ γονεῖς του, ὥστε νά γεννηθῇ τυφλός;»

«Καί διερχόμενος ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς». Ἐπειδὴ εἶναι πάρα πολύ φιλόανθρωπος καὶ φροντίζει διὰ τὴν σωτηρίαν μας καὶ θέλων νά κλείσῃ τὰ στόματα τῶν ἀχαρίστων, δέν παραλείπει νά κάνῃ ἀπὸ ἐκεῖνα πού ἔπρεπε νά κάνῃ καὶ ἂν ἀκόμη κανεῖς δέν τὸν ἐπρόσεχεν. Αὐτό λοιπόν γνωρίζων καλά καὶ ὁ προφήτης ἔλεγεν· «Διὰ νά δικαιωθῇς μέ τοὺς λόγους σου καὶ νά νικήσῃς μέ τὴν κρίσιν σου» (Ψαλμ. 50, 6).

Διὰ τοῦτο λοιπόν καὶ ἐδῶ, ἐπειδὴ δέν ἐδέχθησαν τό ὑψηλὸν νόημα τῶν λόγων του, ἀλλὰ τὸν ὠνόμασαν καὶ δαιμονισμένον καὶ ἐπεχείρουν καὶ νά τὸν φονεύσουν, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν ναόν, θεραπεύει τὸν τυφλόν, καὶ καταπραύνων τὴν ὀργὴν των μέ τὴν ἀπουσίαν του καὶ μέ τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ θαύματος μαλακώνων τὴν

σκληρότητα καί τήν ἀσπλαχνίαν των καί κάμνων πιστευτούς τούς λόγους του· καί τό θαῦμα πού κάμνει δέν εἶναι τυχαῖον, ἀλλά τότε συνέβη διά πρώτην φοράν.

Καθ ὅσον λέγει· «Ποτέ πρίν δέν ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξε κάποιος τούς ὀφθαλμούς τυφλοῦ ἐκ γενετῆς» (Ἰω. 9, 32)· διότι ἴσως κάποιος νά ἤνοιξε τούς ὀφθαλμούς τυφλοῦ, ἐκ γενετῆς ὅμως ὄχι ἀκόμη. Καί τό ὅτι ἐξελθών ἀπό τόν ναόν, ἦλθεν ἐπίτηδες νά κάνη τό θαῦμα γίνεται φανερόν ἀπό τό ἐξῆς· αὐτός δηλαδή εἶδε τόν τυφλόν, καί δέν προσῆλθε πρὸς αὐτόν ὁ τυφλός, καί μέ τόσην προσοχήν τόν εἶδεν, ὥστε καί εἰς τούς μαθητάς νά κάνη ἐντύπωσιν.

Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ λοιπόν ἔσπευσαν νά τόν ἐρωτήσουν· διότι, βλέποντες αὐτόν νά τόν βλέπη μέ τόσην προσοχήν, ἐζητοῦσαν νά μάθουν, λέγοντες· «Ποῖος ἤμαρτεν, αὐτός ἢ οἱ γονεῖς του;». Ἐσφαλμένη ἡ ἐρώτησις· διότι πῶς ἦτο δυνατόν ὁ ἁμαρτήσῃ πρίν γεννηθῇ; πῶς δέ, ἂν ἡμάρτησαν οἱ γονεῖς του, ἦτο δυνατόν αὐτός νά τιμωρηθῇ; Διατί λοιπόν ἔκαμαν αὐτήν τήν ἐρώτησιν; Πρίν ἀπό αὐτό τό θαῦμα, θεραπεύων τόν παράλυτον, ἔλεγεν· «Νά ἔγινες ὑγιής· μή ἁμαρτάνης εἰς τό ἐξῆς» (Ἰω. 5, 14).

Αὐτοί λοιπόν ἀντιληφθέντες ὅτι ἐκεῖνος ἔγινε παράλυτος ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν του, τοῦ λέγουν· «Ἐστῶ, ἐκεῖνος ἔγινεν παράλυτος ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτημάτων του, δι' αὐτόν ὅμως τί θά ἡμποροῦσες νά εἰπῇς; αὐτός ἤμαρτεν; Ἀλλά δέν ἡμπορεῖς νά τό εἰπῇς, διότι εἶναι τυφλός ἐκ γενετῆς. Μήπως ὅμως ἤμαρτον οἱ γονεῖς του; Ἀλλ' οὔτε αὐτό, διότι τό παιδί δέν τιμωρεῖται διά τὰς ἀδικίας τοῦ πατρός του» Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν, βλέποντες κάποιο παιδί νά εὐρίσκεται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, λέγομεν, «Τί θά ἡμποροῦσε κανεῖς νά εἰπῇ δι' αὐτό; τί ἔκαμε τό παιδί»; χωρίς νά ἐρωτῶμεν, ἀλλά ἐκφράζομεν ἀπορίαν, ἔτσι λοιπόν καί οἱ μαθηταί, δέν τό ἔλεγον αὐτό τόσο ὑπό μορφήν ἐρωτήσεως ἀλλά ἀπορίας.

Τί ἀπαντᾷ λοιπόν ὁ Χριστός; «Οὔτε αὐτός ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς του». Αὐτό δέ δέν τό λέγει ἀπαλλάσσων αὐτούς ἀπό τὰς ἁμαρτίας (Διότι δέν εἶπεν ἀπλῶς, «Οὔτε αὐτός ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς του», ἀλλά ἐπρόσθεσεν, «Διά νά γεννηθῇ τυφλός»), ἀλλά γιά νά δοξασθῇ ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ· ἡμάρτησε βέβαια καί αὐτός καί οἱ γονεῖς του, ἀλλά δέν προέρχεται, λέγει, ἀπό αὐτήν τήν αἰτίαν ἡ τύφλωσις.

Αὐτά δέ τά ἔλεγεν ὄχι γιά νά δείξη αὐτό, ὅτι δηλαδή αὐτός μέν δέν ἐτυφλώθη δι' αὐτήν τήν αἰτίαν, ἐνῶ ὠρισμένοι ἄλλοι ἐτυφλώθησαν ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν αἰτιῶν, ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν τῶν γονέων των· καθ ὅσον δέν εἶναι δυνατόν ὁ ἁμαρτάνη ἄλλος καί νά τιμωρῇται ἄλλος. Διότι ἐάν τό παραδεχθῶμεν αὐτό, κατ' ἀνάγκην θά παραδεχθῶμεν καί ἐκεῖνο, ὅτι δηλαδή ἡμάρτησε πρίν γεννηθῇ. Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν εἰπών, ὅτι «οὔτε αὐτός ἤμαρτεν», δέν ἐννοεῖ αὐτό, ὅτι δηλαδή εἶναι δυνατόν ἐκ γενετῆς ὁ ἁμαρτήσῃ καί τιμωρηθῇ, ἔτσι εἰπών· «Οὔτε οἱ γονεῖς

αὐτοῦ», δέ ἐννοεῖ αὐτό, ὅτι δηλαδή εἶναι δυνατόν νά τιμωρηθῇ ἐξ αἰτίας τῶν γονέων του· καθ' ὅσον διὰ τοῦ Ἰεζεκιήλ ἀναιρεῖ αὐτήν τήν σκέψιν «Ὁρκίζομαι εἰς τόν ἑαυτόν μου, λέγει ὁ Κύριος, ὅτι δέν θά λέγεται αὕτη ἡ παροιμία, οἱ πατέρες ἔφαγον ἄγορα σταφύλια καί ἐμωδίασαν τά δόντια τῶν παιδιῶν των» (Ἰεζ. 18, 3'2). Καί ὁ Μωϋσῆς δέ λέγει· «Δέν θά ἀποθάνῃ ὁ πατέρας ἐξ αἰτίας τοῦ υἱοῦ του» (Δευτ. 24, 16).

Καί γιά κάποιο βασιλέα λέγεται ὅτι, γι' αὐτό τό λόγο δέν τό ἔκαμεν αὐτό, φυλάσσω τόν νόμο τοῦ Μωϋσέως (Δ' Βασ. 14, 6). Ἐάν δέ λέγῃ κάποιος, πῶς λοιπόν ἐλέχθη «Αὐτός πού καταλογίζει ἁμαρτίας γονέων εἰς τά τέκνα μέχρι τρίτην καί τετάρτην γενεάν»; (Δευτ. 5, 9) ἐκεῖνο θά ἡμπορούσαμεν νά εἰποῦμεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δέν ἐλέχθη δι' ὅλους, ἀλλά δι' ἐκείνους πού ἐξῆλθον ἀπό τήν Αἴγυπτον. Αὐτό δέ πού ἐννοεῖ εἶναι τό ἐξῆς· Ἐπειδή αὐτοί πού ἐξῆλθον ἀπό τήν Αἴγυπτον εἶχον γίνει μετὰ τά σημεῖα καί θαύματα χειρότεροι ἀπό τούς προγόνους των πού δέν εἶδαν κανένα ἀπό αὐτά, τά ἴδια, λέγει, θά πάθουν πού ἔπαθον ἐκεῖνοι, ἐπειδή διέπραξαν τά ἴδια παραπτώματα. Καί τό ὅτι ἐλέχθη δι' ἐκείνους θά τό διαπιστώσῃ κανείς ἐάν ἐξετάσῃ ἀκριβέστερον τό χωρίον.

Διά ποῖον λόγον λοιπόν ἐγεννήθη τυφλός; «Διά νά φανερωθῇ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ», λέγει. Νά καί πάλιν ἄλλη ἀπορία, ἐάν λοιπόν δέν ἦταν δυνατόν νά φανῇ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ χωρίς τήν τιμωρίαν αὐτοῦ. Βέβαια δέν ἐλέχθη αὐτό, ὅτι δέν ἦτο δυνατόν (διότι ἦτο δυνατόν), ἀλλά διὰ νά φανερωθῇ καί εἰς αὐτόν. Τί λοιπόν, λέγει, ἡδικήθη διὰ τήν δόξαν τοῦ Θεοῦ; Ποίαν ἀδικίαν; εἶπέ μου· διότι ἐάν ἤθελεν οὔτε κἄν θά τόν ἔφερεν εἰς τήν ζωήν. Ἐγώ ὅμως λέγω, ὅτι καί εὐηργετήθη ἀπό τήν τύφλωσιν, καθ' ὅσον ἀνέβλεψε μέ τούς ἐσωτερικούς ὀφθαλμούς· διότι τί ὠφελήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπό τούς σωματικούς ὀφθαλμούς; (διότι ἐτιμωρήθησαν χειρότερα, ἀφοῦ ἐτυφλώθησαν ὡς πρός τούς ἐσωτερικούς ὀφθαλμούς)· ποία δέ ἡ βλάβη εἰς αὐτόν ἀπό τήν τύφλωσιν; Διότι μέ τήν τύφλωσίν του αὐτήν ἀνέβλεπεν.

Ὅπως ἀκριβῶς λοιπόν τά κακά δέν εἶναι κακά, δηλαδή τά κακά τῆς παρούσης ζωῆς, ἔτσι οὔτε τά ἀγαθά δέν εἶναι ἀγαθά, ἀλλά κακόν εἶναι μόνον ἡ ἁμαρτία, ἐνῶ ἡ τύφλωσις δέν εἶναι κακόν. Αὐτός δέ πού τόν ἔφερεν εἰς τήν ζωήν ἀπό τήν ἀνυπαρξίαν, ἐξουσίαν εἶχεν καί νά τόν ἀφήσῃ εἰς αὐτήν τήν κατάστασιν.

Μερικοί δέ λέγουν, ὅτι αὕτη ἡ φράσις δέν ἔχει αἰτιολογικόν χαρακτήρα, ἀλλ' ἐκφράζει τό ἀποτέλεσμα, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ὅταν λέγῃ· «Ἐγώ ἦλθα εἰς αὐτόν τόν κόσμον διὰ κρίσιν, διὰ ὃ ἀποκτήσουν τό φῶς των ἐκεῖνοι, πού δέν βλέπουν καί νά γίνουν τυφλοί αὐτοί πού βλέπουν», (Ἰω. 9, 39) (καί ὅμως δέν ἦλθεν δι' αὐτόν τόν λόγον, διὰ νά γίνουν δηλαδή τυφλοί αὐτοί πού βλέπουν). Καί πάλιν ὁ Παῦλος λέγει· «Αὐτό πού εἶναι δυνατόν νά γίνῃ γνωστόν περί τοῦ Θεοῦ τούς εἶναι φανερόν, ὥστε νά εἶναι ἀδικαιολόγητοι» (Ρωμ. 1, 19-20) (ἄν καί βέβαια δέν ἐφάνέρωσε εἰς αὐτούς

τά περί ἑαυτοῦ δι' αὐτόν τόν λόγον, διὰ νά στερηθοῦν τήν ἀπολογίαν, ἀλλά διὰ νά τύχουν ἀπολογίας).

Καί πάλιν ἄλλοῦ λέγει· «Ὁ νόμος δέ ἐδόθη διὰ νά πλεονάσουν τά παραπτώματα» (Ρωμ. 5, 20) (μολονότι βέβαια δέν εἰσῆλθεν εἰς τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων δι' αὐτόν τόν λόγον, ἀλλά διὰ νά ἐμποδισθῇ ἡ ἁμαρτία).

Βλέπεις εἰς ὅλας τάς περιπτώσεις ὅτι ὁ προσδιορισμός δεικνύει τό ἀποτέλεσμα; Διότι ὅπως ἀκριβῶς ἓνας ἄριστος οἰκοδόμος, τό μέν ἓνα τμήμα τῆς οἰκίας τό κατασκευάζει, τό δέ ἄλλο τό ἀφήνει ἀτελείωτον, ὥστε μέ τό ὑπόλοιπον νά ἀπολογηθῇ πρός αὐτούς πού δέν πιστεύουν δι' ὅλον τό ἔργον του, ἔτσι καί ὁ Θεός, ὡσάν μίαν οἰκίαν ἐτοιμόρροπον, συγκολλεῖ τό σῶμα μας καί τό τελειοποιεῖ, θεραπεύων τήν ξηράν χεῖρα, δίδων ζωήν εἰς παράλυτα μέλη, θεραπεύων τούς χωλούς, καθαρίζων τούς λεπρούς, θεραπεύων τούς ἀσθενεῖς, καθιστῶν ἀρτιμελεῖς τούς ἀναπήρους, ἐπαναφέρων εἰς τήν ζωήν ἀπό τόν θάνατον τούς νεκρούς, διανοίγων τούς ὀφθαλμούς τῶν τυφλῶν καί δίδων ὀφθαλμούς εἰς ἐκείνους πού δέν ἔχουν, καί διορθῶν ὅλα αὐτά, πού ἦσαν ἀτέλειαι τῆς ἐκ φύσεως ἀσθενείας, ἐδείκνυε τήν δύναμίν του. Εἰπὼν δέ, «Διὰ νά φανερωθῇ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ», ἐννοεῖ τόν ἑαυτόν του καί ὄχι τόν Πατέρα, διότι ἡ δόξα ἐκείνου ἦτο φανερά.

Ἐπειδὴ λοιπόν ἤκουον ὅτι ὁ Θεός ἔπλασε τόν ἄνθρωπον ἀφοῦ ἔλαβε χῶμα ἀπό τήν γῆν, διὰ τοῦτο καί αὐτός ἔπλασε καθ' ὅμοιον τρόπον τό χῶμα· διότι τό νά εἰπῇ, ἐγώ εἶμαι ἐκεῖνος πού ἔλαβον χῶμα ἀπό τήν γῆν καί ἔπλασα τόν ἄνθρωπον, ἐφαίνετο ὅτι δυσαρεστοῦσε τούς ἀκροατάς, ἀποδεικνυόμενον ὅμως αὐτό ἐμπράκτως, δέν θά ἐνοχλοῦσε πλέον αὐτούς.

Διὰ τοῦτο λοιπόν καί αὐτός, ἀφοῦ ἔλαβε χῶμα καί τό ἀνέμειξε μέ τό πτύσμα, ἐφανέρωσε μέ τήν ἐνέργειάν του αὐτήν τήν κρυμμένην δόξαν του· διότι δέν ἦτο μικρή δόξα τό νά θεωρηθῇ αὐτός δημιουργός τῆς κτίσεως· καθ' ὅσον ἀπό αὐτό ἠκολούθουν καί τά ἄλλα καί ἀπό τό ἐπί μέρους ἐγένετο πιστευτόν τό ὅλον· διότι ἡ πίστις διὰ τό μεγαλύτερον ἔργον του, ἐπεβεβαίωνε καί τό μικρότερον· καθ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος εἶναι τό πολυτιμώτερον ἀπό ὅλα τά ὄντα τῆς κτίσεως, καί ἀπό τά μέλη μας πολυτιμώτερος εἶναι ὁ ὀφθαλμός.

Διὰ τοῦτο ἔδωσε τό φῶς εἰς τούς ὀφθαλμούς ὅχι ἔτσι ἀπλῶς, ἀλλά μέ ἐκεῖνον τόν τρόπον· διότι ἂν καί εἶναι μικρόν τό μέρος αὐτό ὡς πρός τό μέγεθος, ἀλλ' ὅμως εἶναι ἀναγκαιότερον ἀπό ὅλα τά μέλη σώματος. Καί αὐτό δηλῶν ὁ Παῦλος, ἔλεγεν· «Ἐάν εἰπῇ ἡ ἀκοή, ἐπειδὴ δέν εἶμαι ὀφθαλμός, δέν ἀνήκω εἰς τό σῶμα, μήπως παύῃ, ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, νά ἀνήκῃ εἰς τό σῶμα;» (Α΄ Κορ. 12, 16). Διότι ὅλα τά μέλη τοῦ σώματός μας εἶναι ἀπόδειξις τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ, πολύ περισσότερον δέ ὁ ὀφθαλμός. Καθ' ὅσον αὐτός διακυβερνᾷ ὁλόκληρον τό σῶμα, αὐτός δίδει τό κάλλος εἰς ὅλον τό σῶμα, αὐτός στολίζει τό πρόσωπον, αὐτός εἶναι ὁ λύχνος ὅλων τῶν

μελῶν· διότι αὐτό πού εἶναι ὁ ἥλιος διὰ τήν οἰκουμένην, αὐτό εἶναι ὁ ὀφθαλμός διὰ τό σῶμα.

Ἄν σβήσης τόν ἥλιον, ὅλα τά κατέστρεψες καί τά ἀνέστρεψες· ἄν σβήσης τούς ὀφθαλμούς καί τά πόδια εἶναι ἄχρηστα καί τά χέρια καί ἡ ψυχή· διότι χάνεται ἡ γνῶσις ἀχρηστευομένων αὐτῶν· καθ ὅσον δι αὐτῶν ἐγνωρίσαμεν τόν Θεόν· «Διότι τά ἀόρατα τοῦ Θεοῦ βλέπονται καθαρά ἀπό τότε πού ἐκτίσθη ὁ κόσμος διὰ μέσου τῶν δημιουργημάτων» (Ρωμ. 1, 20). Ἐπομένως δέν εἶναι ὁ ὀφθαλμός μόνον λύχνος εἰς τό σῶμα, ἀλλά περισσότερον ἀπό τό σῶμα εἶναι λύχνος τῆς ψυχῆς. Καί ἀκριβῶς λοιπόν διὰ τοῦτο ἔχει τοποθετηθῇ, ὡσάν ἀκριβῶς εἰς κάποιαν βασιλικήν θέσιν, εἰς τό ὑψηλότερον μέρος τοῦ σώματος καί προίσταται τῶν ἄλλων αἰσθήσεων. Αὐτόν λοιπόν διαπλάσσει.

Εἰς τήν συνέχειαν, διὰ νά μή νομίσης ὅτι ἔχει ἀνάγκην ἀπό ὕλην ὅταν δημιουργῇ, καί διὰ νά μάθης ὅτι οὔτε καί εἰς τήν ἀρχήν εἶχεν ἀνάγκην ἀπό πηλόν (διότι αὐτός πού ἔφερεν εἰς τήν ὑπαρξιν τās σπουδαιοτέρας οὐσίας πού δέν ὑπῆρχον, πολύ περισσότερον ἐδημιούργησεν αὐτήν χωρίς νά ὑπάρχη ὕλη), διὰ νά μάθης λοιπόν, ὅτι αὐτό δέν τό κάμνει ἀπό ἀνάγκην, ἀλλά διὰ νά διδάξῃ ὅτι αὐτός εἶναι ὁ ἀρχικός δημιουργός, ἀφοῦ ἄλειψε τόν πηλόν εἰς τούς ὀφθαλμούς εἶπεν· «Πήγαινε καί πλύσου», διὰ νά γνωρίσης, ὅτι δέν ἔχω ἀνάγκην ἀπό πηλόν διὰ νά ἀνοίξω τούς ὀφθαλμούς, ἀλλά διὰ νά φανερωθῇ μέ αὐτήν τήν ἐνέργειάν μου ἡ δόξα μου.

Τό ὅτι λοιπόν ὁμιλεῖ περί τοῦ ἑαυτοῦ του γίνεται φανερόν ἀπό τό ὅτι, ἀφοῦ εἶπεν, «Διὰ νά φανερωθῇ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ», ἐπρόσθεσεν· «Ἐγώ πρέπει νά ἐκτελῶ τά ἔργα ἐκείνου πού μέ ἔστειλεν»· δηλαδή, ἐγώ πρέπει νά φανερώσω τόν ἑαυτόν μου καί νά πράξω ἐκεῖνα πού ἠμποροῦν νά ἀποδείξουν ὅτι πράττω τά ἴδια μέ τόν Πατέρα, ὅχι παρόμοια, ἀλλά τά ἴδια, πράγμα πού ἀποδεικνύει εἰς μεγαλύτερον βαθμόν ὅτι εἶναι ὅμοια ἀκριβῶς τά ἔργα του μέ τά τοῦ Πατρός, καί τό ὅποῖον λέγεται ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐκείνων πού δέν διαφέρουν καθόλου.

Ποῖος λοιπόν θά ἀμφισβητῇ εἰς τό ἐξῆς, βλέπων αὐτόν νά ἠμπορῇ νά πράττῃ τά ἴδια μέ τόν Πατέρα; διότι δέν ἔπλασε μόνον ὀφθαλμούς, οὔτε ἤνοιξεν, ἀλλά καί ἐχάρισε καί τήν ὄρασιν, πράγμα πού σημαίνει ὅτι ἐνεφύσησε καί ψυχήν· καθ ὅσον ἐάν ἐκείνη δέν ἐνεργῇ, ὁ ὀφθαλμός, καί ἄν ἀκόμη εἶναι ὑγιέστατος, δέν θά ἠμπορέσῃ ποτέ νά ἰδῇ τίποτε. Ὡστε καί τήν ἐνέργειαν τῆς ψυχῆς ἐχάρισε καί ἔδωσεν εἰς τό μέλος τά πάντα, καί ἀρτηρίας καί νεῦρα καί φλέβας καί αἷμα καί ὅλα τά ἄλλα, ἀπό τά ὅποια ἀποτελεῖται τό σῶμα μας.

«Ἐγώ πρέπει νά ἐργάζωμαι ἐν ὅσῳ ἀκόμη εἶναι ἡμέρα». Τί θέλουν νά εἰποῦν αὐτοί οἱ λόγοι; ποίαν σημασίαν ἔχουν; Πολλήν. Διότι αὐτό πού λέγει ἔχει τήν ἐξῆς σημασίαν· «Ἔως ἡμέρα ἐστίν»· Ἐν ὅσῳ ἀκόμη ἠμποροῦν οἱ ἄνθρωποι νά πιστεύουν

εἰς ἐμέ, ἐν ὧσιν συνεχίζεται αὐτή ἡ ζωή, πρέπει νά ἐργάζωμαι. «Ἐρχεται νύξ (δηλαδή ὁ μέλλων καιρός), ὁπότε κανεῖς δέν ἔμπορεῖ νά ἐργάζεται». Δέν εἶπεν, ὁπότε ἐγώ δέν ἔμπορῶ νά ἐργάζωμαι, ἀλλά «ὁπότε κανεῖς δέν ἔμπορεῖ νά ἐργάζεται», δηλαδή, τότε πού δέν θά ἰσχύη πλέον ἡ πίστις, οὔτε οἱ κόποι, οὔτε ἡ μετάνοια. Τό ὅτι βέβαια ἔργον ὀνομάζει τήν πίστιν, γίνεται φανερόν ἀπό τήν ἐρώτησιν πρὸς αὐτόν· «Τί θά κάνωμεν, διὰ νά ἐκτελέσωμεν τά ἔργα τοῦ Θεοῦ;» (Ἰω. 6, 28). Ἀπαντᾷ· «Αὐτό εἶναι τό ἔργον τοῦ Θεοῦ, διὰ νά πιστεύσετε εἰς αὐτόν πού ἀπέστειλε ἐκεῖνος» (Ἰω. 6, 29).

Πῶς λοιπόν αὐτό τό ἔργον «δέν ἔμπορεῖ κανεῖς νά τό πράξη τότε»; Διότι τότε οὔτε ἡ πίστις ἰσχύει, ἀλλ' ὅλοι θά ὑπακούσουν εἴτε τό θέλουν εἴτε ὄχι. Διὰ νά μή εἰπῇ λοιπόν κάποιος ὅτι αὐτό τό κάνει ἀπό φιλοδοξίαν, δεικνύει ὅτι ὅλα τά κάνει ἀπό ἐνδιαφέρον δι' αὐτούς πού ἔχουν τήν δυνατότητα μόνον ἐδῶ νά πιστεύσουν, καί δέν ἔμποροῦν πλέον ἐκεῖ νά ἔχουν καμμίαν ὠφέλειαν. Διὰ τοῦτο δέν ἔκαμεν αὐτό πού ἔκαμεν ἀφοῦ ἦλθε πρὸς αὐτόν ὁ τυφλός.

Τό ὅτι βέβαια ἦτο ἄξιός μὲν νά θεραπευθῇ καί, ἐάν ἔβλεπεν, θά ἐπίστευε καί θά προσήρχετο, καί, δέν θά ἔδειχνεν ἀδιαφορίαν καί πάλιν ἐάν ἤκουεν ἀπό κάποιον πού ἦτο ἐκεῖ, γίνεται φανερόν ἀπό τά ἐξῆς, ἀπό τήν ἀνδρείαν καί τήν ἰδίαν τήν πίστιν του· καθ' ὅσον φυσικόν ἦτο νά σκεφθῇ καί νά εἰπῇ· Μά τί τέλος πάντων σημαίνει αὐτό; ἔκαμε πηλόν καί ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμούς μου καί μοῦ εἶπε· «Πήγαινε καί πλύσου». Δέν ἔμπορεῦσε νά μέ θεραπεύσῃ καί μετὰ νά μέ στείλῃ εἰς τήν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ; Πολλές φορές ἐπλύθην ἐκεῖ μαζί μέ ἄλλους πολλούς καί δέν εἶδα καμμίαν ὠφέλειαν· ἐάν εἶχε κάποιαν δύναμιν θά ἔμπορεῦσε νά μέ θεραπεύσῃ παρόντα, πρᾶγμα πού καί ὁ Νεεμάν ἔλεγε πρὸς τόν Ἐλισσαῖον· καθ' ὅσον καί ἐκεῖνος, λαβὼν ἐντολήν νά ὑπάγῃ καί νά λουσθῇ εἰς τόν Ἰορδάνην δυσπιστοῦσε, καί ὅλα αὐτά τήν στιγμὴν πού τόση φήμη ὑπῆρχε περὶ τοῦ Ἐλισσαίου (Δ' Βασ. 5, 10-11). Ἀλλ' ὅμως ὁ τυφλός δέν ἠπίστησεν οὔτε ἔφερεν ἀντίρρησης οὔτε ἐσκέφθη μέσα του· Τί τέλος πάντων σημαίνει αὐτό; ἔπρεπε νά ἀλείψῃ τοὺς ὀφθαλμούς μου μέ πηλόν; αὐτό περισσότερο τυφλώνει· ποῖος ποτέ ἀνέβλεψε μέ αὐτόν τόν τρόπον; Ἀλλά τίποτε ἀπό αὐτά δέν ἐσκέφθη. Εἶδες πίστιν σταθεράν καί προθυμίαν; «Ἐρχεται ἡ νύκτα». Δείχνει μέ αὐτό ὅτι καί μετὰ τήν σταύρωσίν του πρόκειται νά συνεχίσῃ τήν πρόνοιάν του διὰ τοὺς ἀσεβεῖς καί νά ἐπιστρέψῃ πολλούς εἰς τήν πίστιν· διότι ἀκόμη εἶναι ἡμέρα. Μετὰ δέ ἀπό αὐτό τοὺς ἀπομακρύνει τελείως. Καί θέλων νά δηλώσῃ αὐτό, ἔλεγεν· «Ὅσον καιρόν εἶμαι εἰς τόν κόσμον, εἶμαι τό φῶς τοῦ κόσμου»· πρᾶγμα πού ἔλεγε καί πρὸς ἄλλους· «Πιστεύετε ἐν ὧσιν τό φῶς εἶναι μαζί σας» (Ἰω. 12, 36).

Καί διατί λοιπόν ὁ Παῦλος τήν μὲν παροῦσαν ζωὴν ὠνόμασε νύκτα, τήν δέ μέλλουσαν ἡμέραν; Δέν ἀντιτίθεται πρὸς τόν Χριστόν, ἀλλά λέγει τά ἴδια, ἂν καί

ὄχι μέ τά ἴδια λόγια, ἀλλά μέ τό ἴδιο νόημα· καθ ὅσον λέγει· «Ἡ νύκτα ἐπροχώρησε, ἡ δέ ἡμέρα ἐπλησίασεν» (Ρωμ. 13, 12). Διότι νύκτα ὀνομάζει τήν παροῦσαν ζωήν δι' ἐκείνους πού κάθονται εἰς τό σκότος, ἡ συγκρίνων αὐτήν μέ ἐκείνην τήν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Χριστός νύκτα ὀνομάζει τήν μέλλουσαν ζωήν λόγῳ τοῦ ὅτι δέν συγχωροῦνται τότε τά ἁμαρτήματα, ὁ Παῦλος ὁμως ὀνομάζει τήν παροῦσαν ζωήν νύκτα ἐπειδή εὐρίσκονται μέσα εἰς τό σκότος αὐτοί πού ζοῦν μέσα εἰς τήν κακίαν καί τήν ἀπιστίαν. Ἀπευθυνόμενος πρός πιστούς, ἔλεγεν· «Ἡ νύκτα ἐπροχώρησεν, ἡ δέ ἡμέρα ἐπλησίασεν», καθ ὅσον πρόκειται νά ἀπολαύσουν ἐκεῖνο τό φῶς, καί νύκτα ὀνομάζει τόν παλαιόν βίον· διότι λέγει· «Ἄς ἀποβάλωμεν τά ἔργα τοῦ σκοτούς» (Ρωμ. 13, 12). Βλέπεις πού λέγει δι' ἐκείνους ὅτι εἶναι νύκτα; Διά τοῦτο λέγει· «Ἄς συμπεριφερώμεθα σεμνά, ὅπως ὅταν εἶναι ἡμέρα» (Ρωμ. 13, 13) διά νά ἀπολαύσωμεν ἐκεῖνο τό φῶς. Διότι, ἐάν αὐτό τό φῶς εἶναι τόσον ὠραῖον, σκέψου πόσον ὠραῖον θά εἶναι ἐκεῖνο· ὅσον δηλαδή ἀνώτερον εἶναι τό φῶς τοῦ ἡλίου ἀπό τό τοῦ λύχνου, τόσον καί πολύ περισσότερο ἐκεῖνο εἶναι ἀνώτερον ἀπό αὐτό. Καί διά νά δηλώσῃ αὐτό, ἔλεγεν ὅτι «ὁ ἥλιος θά σκοτισθῇ» (Ματθ. 24, 29), δηλαδή ἐξ αἰτίας ἐκείνης τῆς ἀφθόνου λαμπρότητός του οὔτε ὁ ἥλιος θά φανῇ. Ἐάν δέ τώρα δαπανῶμεν ἀμέτρητα χρήματα διά νά ἔχωμεν φωτεινάς καί εὐαέρους οἰκίας κτίζοντες αὐτάς καί ταλαιπωρούμενοι, σκέψου πῶς πρέπει νά μεταχειριζώμεθα τά σώματα διά νά οἰκοδομήσωμεν λαμπράς οἰκίας εἰς τούς οὐρανούς, ὅπου ὑπάρχει τό ἀπερίγραπτον ἐκεῖνο φῶς· διότι ἐδῶ μέν γίνονται καί μάχαι καί φιλονικίαι διά τά σύνορα καί τούς τοίχους, ἐνῶ ἐκεῖ δέν ὑπάρχει τίποτε τό παρόμοιον, οὔτε φθόνος οὔτε κακολογία, καί κανεῖς δέν θά φιλονικήσῃ μαζί μας διά σύνορα κτημάτων. Καί αὐτήν μέν τήν οἰκίαν εἴμεθα ἀναγκασμένοι νά τήν ἐγκαταλείψωμεν ὅπωςδήποτε ἐνῶ ἐκείνη θά παραμείνῃ διαρκῶς· καί αὕτη μέν κατ' ἀνάγκην καταστρέφεται ἀπό τόν χρόνον καί ὑφίσταται μυρίας ζημίας, ἐνῶ ἐκείνη μένει αἰωνίως ἄφθαρτος· καί αὐτήν μέν δέν ἡμπορεῖ πτωχός νά τήν οἰκοδομήσῃ, ἐνῶ ἐκείνην μπορεῖ νά τήν οἰκοδομήσῃ καί μέ δύο ὀβολούς, ὅπως ἀκριβῶς ἡ χήρα. Διά τοῦτο λυποῦμε ὑπερβολικά, διότι ἂν καί εὐρίσκονται ἔμπροσθέν μας τόσα ἀγαθά, ραθυμοῦμεν καί ἀδιαφοροῦμεν, καί πράττομεν μέν τά πάντα διά νά ἔχωμεν ἐδῶ λαμπράς οἰκίας, ἀδιαφορῶμεν ὁμως καί δέν φροντίζομεν νά ἀποκτήσωμεν εἰς τούς οὐρανούς ἔστω καί μικρόν κατάλυμα.

Εἰπέ μου λοιπόν, πού θά ἤθελες νά ἔχῃς οἰκίαν ἐδῶ; Ἄρά γε εἰς τήν ἐρημίαν ἢ εἰς μίαν ἀπό τάς μικράς πόλεις; Ἐγώ τουλάχιστον δέν τό νομίζω, ἀλλά θά ἤθελες νά ἔχῃς εἰς τάς βασιλικωτάτας καί μεγάλας πόλεις, ὅπου ὑπάρχει περισσότερο ἐμπόριον καί μεγαλυτέρα πολυτέλεια. Ἀλλ ἐγώ σέ ὀδηγῶ εἰς μίαν τέτοιαν πόλιν, τῆς ὁποίας τεχνίτης καί δημιουργός εἶναι ὁ Θεός. Ἐκεῖ σέ παρακαλῶ νά κτίζῃς καί νά οἰκοδομήσῃς μέ ὀλιγώτερα χρήματα καί ὀλιγώτερον κόπον. Ἐκείνην τήν οἰκίαν τήν οἰκοδομοῦν τά χέρια τῶν πτωχῶν καί αὐτό πρό πάντων εἶναι οἰκοδομή· διότι αὐτά πού γίνονται τώρα εἶναι δείγματα τῆς πύθονος παραφροσύνης. Καθ ὅσον

ἐάν κάποιος σέ ὠδήγει εἰς τήν περσικήν γῆν διά νά ἰδῇς τά ἐκεῖ καί νά ἐπανέλθῃς καί εἰς τήν συνέχειαν σέ διέτασσε νά κτίσῃς οἰκίαν, ἄρά γε δέν θά ἀπέδιδες εἰς αὐτόν τήν πιό χειροτέραν ἀνοησίαν, μέ τό νά σέ διατάσῃ νά κάμνῃς ἀσκόπους δαπάνας; Πῶς λοιπόν κάμνῃς τό ἴδιο πρᾶγμα εἰς τήν γῆν, τήν ὁποίαν μετά ἀπό ὀλίγον θά ἐγκαταλείψῃς;

Ἀλλά, λέγει, θά τήν ἀφήσω εἰς τά παιδιά μου. Ὅμως καί ἐκεῖνα μετά ἀπό ὀλίγον ἀπό σένα θά τήν ἐγκαταλείψουν, πολλές φορές δέ καί πρίν ἀπό σένα, καί ὁμοίως καί οἱ μετά ἀπό ἐκείνους. Καί αὐτό τό πρᾶγμα γίνεται εἰς σέ αἰτία ἀπογοητεύσεως, ὅταν δέν ἰδῇς τούς κληρονόμους σου νά κατέχουν αὐτά. Ἐκεῖ ὅμως τίποτε παρόμοιον δέν εἶναι δυνατόν νά φοβηθῇς, ἀλλά μένει σταθερά αὐτό πού ἀπέκτησες καί εἰς ἐσένα καί εἰς τά παιδιά σου καί εἰς τά ἐγγόνια σου, ἄν ἐπιδείξουν τήν ἰδίαν ἀρετήν. Τήν οἰκοδόμησιν ἐκείνης τῆς οἰκίας τήν κάμνει ὁ Χριστός· ἐάν οἰκοδομῇς ἐκείνην δέν εἶναι ἀνάγκη νά ὀρίζῃς ἐπιστάτας, οὔτε νά φροντίζῃς, οὔτε νά μεριμνᾷς· διότι ὅταν ὁ Θεός ἀναλάβῃ τό ἔργον τί χρειάζεται ἡ φροντίς; Ἐκεῖνος τά συγκεντρώνει ὅλα καί κτίζει τήν οἰκίαν. Καί δέν εἶναι αὐτό μόνον τό ἀξιοθαύμαστον, ἀλλ' ὅτι αὐτός ἔτσι οἰκοδομεῖ αὐτήν, ὅπως ἀρέσει εἰς ἐσένα, ἀλλά καί περισσότερον ἀπό αὐτό πού σοῦ ἀρέσει καί ἀπό αὐτό πού θέλεις· διότι εἶναι τεχνίτης ἄριστος καί φροντίζει πάρα πολύ διά τά συμφέροντά σου. Καί ἄν εἶσαι πτωχός καί θελήσῃς νά οἰκοδομήσῃς αὐτήν τήν οἰκίαν κανεῖς δέν θά σέ φθονήσῃ οὔτε καί θά σέ κακολογήσῃ· διότι κανεῖς δέν τήν βλέπει αὐτήν ἀπό ἐκείνους πού φθονοῦν, ἀλλ' οἱ ἄγγελοι πού γνωρίζουν νά χαίρωνται μέ τά ἰδικά σου ἀγαθά. Κανεῖς δέν θά ἡμπορέσῃ νά ἐξουσιάσῃ αὐτήν, διότι κανεῖς δέν κατοικεῖ πλησίον τῆς ἀπό αὐτοῦ πού πάσχουν ἀπό παρόμοια νοσήματα. Γείτονας ἐκεῖ ἔχεις τούς ἁγίους, τούς περί τόν Παῦλον καί Πέτρον, ὅλους τούς προφήτας, τούς μάρτυρας, τό πλῆθος τῶν ἁγγέλων καί τῶν ἀρχαγγέλων.

Διά τοῦτο λοιπόν ὅλα αὐτά τά ὑπάρχοντά μας ἄς τά προσφέρωμεν εἰς τούς πτωχοῦς, διά νά ἐπιτύχωμεν ἐκείνας τάς σκηνάς, τά ὁποίας μακάρι νά ἐπιτύχωμεν ὅλοι ἡμεῖς μέ τήν χάριν καί φιλανθρωπίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διά τοῦ ὁποίου καί μετά τοῦ ὁποίου ἀνήκει εἰς τόν Πατέρα δόξα συγχρόνως καί εἰς τό ἅγιον Πνεῦμα εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν